

Zygmunt Wiatrowski

Nowatorstwo w rozwiązywaniu problemów edukacji i pracy zawodowej : podsumowanie międzynarodowej konferencji naukowej w Uniwersytecie Zielonogórskim "Praca - Zawód - Rynek Pracy"

Problemy Profesjologii nr 1, 61-65

2006

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NOWATORSTWO W ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW EDUKACJI I PRACY ZAWODOWEJ*

Podsumowanie międzynarodowej konferencji naukowej
w Uniwersytecie Zielonogórskim
Praca-Zawód-Rynek Pracy

1. Układów odniesienia dla spojrzenia na organizację, przebieg i wyniki konferencji naukowej może być wiele:
 - a) Już samo hasło Konferencji skłania do refleksji nad istotą spotkania. Zawarto ją w formule: Praca - Zawód - Rynek Pracy. Wprawdzie podjąłem w swoim referacie wprowadzającym dyskusję – czy może inna kolejność członów tej relacji, lecz organizator ma swoje racje w danym zakresie. Ważne jest, iż skupiono naszą uwagę nad problemami najważniejszymi dla współczesnej pedagogiki pracy mocno osadzonej w układzie gospodarczym.
O wiele ważniejsze są cele Konferencji. Organizator sformułował je krótko, lecz dość jednoznacznie.
 - b) W organizacji i przebiegu Konferencji uwzględniono różne formy kontaktu intelektualnego:
 - Cztery sesje plenarne o wymowie głównie teoretycznej, podczas których niektóre wystąpienia autorskie, które uzyskały rangę analiz i propozycji strategicznych;
 - Wyjątkowo interesujące, zasługujące na pełną akceptację w rozumieniu formy kontaktu – Form dyskusyjne – któremu nadano nazwę: Zintegrowana przestrzeń edukacyjno-zawodowo-społeczna, a w którym uczestniczyli wybitni reprezentanci działań gospodarczych, administracyjnych i społecznych
 - Dysputy naukowe przeprowadzone w czterech Zespołach problemowych, którym wyznaczono obszary problemowe:
 - A. Przygotowanie i doskonalenie nauczycieli
 - B. Pracownik – praca – zatrudnienie
 - C. Kształcenie i doskonalenie pracowników
 - D. Zakład pracy i jego otoczenie – możliwości rozwoju zawodowego pracowników
 - Sesja plakatowa
 - Spotkanie integracyjne w Palmiarni Zielonogórskiej - a także inne możliwości dysput nie tylko naukowych.

* B. Pietrulewicz – Opracowano na podstawie notatek wystąpienia Prof. zw. dr hab. Zygmunta Wiatrowskiego wygłoszonego na zakończenie obrad konferencji Naukowej: Praca-Zawód-Rynek Pracy – Zielona Góra 2005

2. Temu wszystkiemu nadano niemal wzorową organizację, której przez cały czas towarzyszyły nadzwyczaj serdeczne i życzliwe ukłony i różne postacie troski Organizatorów, w tym głównego sprawcy Zielonogórskiego spotkania listopadowego 2005r., prof. dr hab. Bogusława Pietrulewicza.
- Przypuszczam, że będę wyrazicielem wszystkich uczestników, jeśli powiem, iż dane nam było uczestniczyć w Imprezie Naukowej na wyjątkowo wysokim poziomie organizacji i uczestniczenia w rozwiązywaniu kluczowych problemów polskiej i europejskiej edukacji z pozycji pedagogiki pracy i innych nauk o pracy.
 - I pragnę zaznaczyć, że wszystko miało miejsce i nabierało mocy naukowej na Wydziale Mechanicznym – w Instytucie Edukacji Techniczno-Informatycznej.
3. Skoro zaakcentowałem, na początku swojej wypowiedzi, że wyróżnić można różne układy odniesienia dla naszego spojrzenia na organizację, przebieg i wyniki koncentracji naukowej, to wypada nade wszystko odnieść się do tego, co dla Konferencji naukowej jest najistotniejsze.
- Oczywiście chodzi o wymowę i wartość naukową naszej Konferencji.
- a) W sposób w pełni świadomy i odpowiedzialny powiem, że:
- w toku obrad plenarnych podjęto i w sposób wielce interesujący modelowano najbardziej istotne problemy pedagogiki pracy i nauk o pracy, w tym dotyczące:
 - Rozwoju zawodowego człowieka, a szczególnie pracownika
 - Edukacji zawodowej w kontekście rynku pracy
 - Ustawicznego kształcenia zawodowego
 - Właściwości osobowych współczesnego pracownika, w tym szczególnie jego kwalifikacji i kompetencji zawodowych.
 - Już z tego wyliczenia wynika, że podczas obrad konferencyjnych zajęto się głównie czwartym obszarem pedagogiki pracy – okresem aktywności zawodowej.
 - Z dużym zadowoleniem stwierdzam, że udział Środowiska Zielonogórskiego w penetrowaniu naukowym i określaniu prawidłowości charakterystycznych dla tego właśnie obszaru problemowego pedagogiki pracy, jest znaczący w skali Kraju; tym samym zielonogórcy pedagogicy pracy stawiają sobie coraz wyraźniej prawo nawet do orzekania o istocie rzeczy.
- Forum dyskusyjne stanowiło dobre potwierdzenie dla tak sformułowanej tezy.
- b) W toku obrad plenarnych zajmowano się też innymi problemami z nauk o pracy, dotyczącymi np.:
- Roli studiów wyższych we współczesnym układzie gospodarczym;
 - Wzorze osobowego menedżera i kierownika, ogólniej pracodawcy;
 - Interesujących akcentów na rzecz właściwości sterowniczych kierownika firmy.
- c) Myślę, że otrzymaliśmy w ten sposób szereg mocnych sygnałów do dalszych przemyśleń. A jeśli zważymy, że zadaniem głównym każdej konferencji naukowej jest pobudzanie do dalszych przemyśleń i własnej refleksji, to uzyskany wynik Konferencji Zielonogórskiej jest nawet znaczący.

4. Jeszcze rozleglejsza prezentacja naukowa wystąpiła podczas obrad w Sekcjach problemowych. Relacje z przebiegu i wyników tych obrad złożone przewodniczącym Zespołów, potwierdzają istotne walory naukowo – praktyczne obrad
 - Może jedynie nawiązać do niektórych wystąpień, które dane mi było wysłuchać:
 - Pani dr M. Suska w Zespole D stwierdziła m.in., że nie jest prawdą, iż w gospodarce liczy się tylko wydajność; liczy się także produktywność firmy oraz właściwości czasu pracy pracowników, a także warunki pracy, szczególnie warunki produktywności, bezpieczeństwa i komfortu;
 - Z kolei p. dr A. Żywczok dowodzi od dłuższego czasu, że efekty pracy ludzkiej mierzy się przede wszystkim wskaźnikami kulturowymi. Dodaje przy tym, że czynnik ludzkiej pracy najbardziej rzutuje na stan człowieczeństwa.
 - W moim odbiorze, aż prosi się współdziałanie znakomitych reprezentantów życia gospodarczego i życia duchowego.
5. Wspaniałym przejawem tak pojętej współpracy prowadzącej do integrowania ekonomiczności z duchowością dla dobra człowieka, a tym bardziej kształconych i pracujących specjalistów było Forum dyskusyjne i udział w nim znakomitych reprezentantów życia gospodarczego i oświatowego, wspólnie z dostojnymi reprezentantami nauki polskiej.
6. Ogólnie rzecz traktując – można stwierdzić, że Konferencja, która dobiega końca dała nam wszystkim powód do zadowolenia, a przy tym zobowiązuje nas moralnie do wgłębiania się w tok przeprowadzonych rozważań naukowych.
7. Jesteśmy pełni uznania i wdzięczni dla Uczelni Zielonogórskiej i dla Organizatorów Konferencji za umożliwienie nam uczestniczenia w tej jakże interesującej i pożytecznej społecznie zielonogórskiej przygodzie intelektualnej. Szczególne ukłony i podziękowania kieruję do prof. Bogusława Pietrulewicza i Jego współpracowników z Instytutu Edukacji Techniczno-Informatycznej. Na podkreślenie zasługuje też wspaniała obsługa medialna.
 - Dane nam będzie przeżywać i wspominać długo ten wspaniały kontakt ludzki. Do takich wspomnień tym bardziej zachęcać nas będzie wczorajszy wieczór integracyjny w Palmiarni Zielonogórskiej, które już teraz potraktować możemy jako drugie zdarzenie nadzwyczajne w czasie trwania konferencji.

Do podsumowania

1. Jest powód do zastanowienia się nad tym - jakie siły sprawcze spowodowały tak ciekawy program dysputy edukacyjno – gospodarczej jako, że uzyskanie tak bogatej reprezentacji życia gospodarczego do dyskusji z reprezentantami nauk pedagogicznych nabiorą cech wyjątkowego zdarzenia.
 - I to nawet nie najważniejsze, że zaistniało w tej dyspucie wiele interesujących postaci z różnych zakątków Ziemi Lubuskiej; o wiele ważniejsze jest to, iż wyłonio-

no problemy niemal podstawowe dla działań edukacyjnych wspieranych przez gospodarkę i szeroko rozumiane życie oświatowe.

2. W moim odbiorze na szczególne zaakcentowanie zasługują problemy:
 - a. potraktowanie tego co nas łączy jako przestrzeni możliwej i pożądanej integracji społeczno-gospodarczej i edukacyjnej;
 - b. sukces ma zazwyczaj wielu sprawców; jest do przyjęcia teza wygłoszona przez prof. W. Rybarczyka, że pedagodzy będą odnosić sukcesy, jeśli sukcesy będą odnosić firmy.
 - w okresie niestabilnym społecznie i gospodarczo ta teza jest do przyjęcia, ale w okresie zaaranżowanej stabilizacji gospodarczej i społecznej widzieć też należy wpływ nauki na dalszy rozwój gospodarczy i społeczny
 - po prostu – edukacja jest swoistym skarbem, które rzutuje na pełniejszy kształt życia
 - szczególnie, gdy nas interesują warunki produktywności, bezpieczeństwa i komfortu, a tym bardziej postęp techniczny i informatyczny
 - zresztą zachęcano nas do tworzenia teorii przedsiębiorstwa i przedsiębiorczości przez doinwestowanie w pracownika
 - dobrze, że w końcowej części prof. W. Rybarczyk zaakcentował potrzebę łączącego działania nurtów – technologicznego, gospodarczego i pedagogicznego
 - c. W tym dążeniu do integracji ważne jest, aby pamiętać o dostrzeganiu i realizowaniu głównego nurtu działań w organizacji – co odnosić należy i do organizacji przestrzeni gospodarczej i do organizacji w przestrzeni edukacyjnej
 - d. W traktowaniu i tworzeniu warunków pracy przydatne być mogą doświadczenia odległych lat, jednak przygotowanie człowieka do innych warunków pozostawia wiele do życzenia;
 - edukacja musi być powiązana z gospodarką, a młodzi ludzie muszą być lepiej przygotowani do bycia i pracy w zakładzie pracy i na rynku pracy;
 - może należałoby na ostatnich latach prowadzić seminaria przez specjalistów i praktyków z życia gospodarczego?
 - e. Czy nie przesadzamy przypadkiem w dążeniu do upowszechnienia wykształcenia wyższego? Czy nie wystarczy dobre wykształcenie średnie lub policealne? Pamiętać należy, że praca i edukacja są to naczynia połączone; kwestia żeby zdawały sobie z tego sprawę obie strony. Obie strony powinny być wspomagające i ponosić odpowiedzialność za stan wynikowy. Droga do sukcesu to droga trudna i uciążliwa zakładająca swoiste samozaparcie. Zatem sito musi to być sito i kształcenie „na sukces”.
 - f. Droga do sukcesu, do kariery zawodowej we współczesnym rozumieniu, wymaga od pracowników wysokiej świadomości i motywacji działania. Taki stan pracowniczy stwarza szanse na odpowiednie wynagrodzenie, oczywiście w wersji racjonalnej.
 - g. Przedsiębiorcy i dzierżawcy słusznie formułują wymagania, ale sami też powinni przygotować się do gospodarki opartej na wiedzy a także do zmienności charakteryzującej nasz rynek pracy.

- h. Na pewno potrzebne są wspólne badania, kwestia, czego one powinny i mogą dostarczyć:
- może skuteczności funkcjonowania Biur Karier Zawodowych, o czym szerzej mówił prof. Wenta oraz autentyczny przedstawiciel uczelnianego Biura Karier (Pani mgr L. Smoła),
 - może problem zarządzania zasobami ludzkimi,
 - a może podatność kierowników zakładów pracy na dążenie do gospodarki opartej na wiedzy,
 - jawi się też osobowość współczesnego pracownika,
 - wreszcie są także przeróżne problemy w kontekście dążenia do humanizacji pracy.

Oczywiście, problemów badawczych może być wiele.

Pedagodzy pracy w zasadzie są otwarci na takie badania, kwestia umożliwienia nam przestrzeni badawczej a może także przyjscia z pomocą na zasadzie traktowania badań jako wspólnych?

- i. W polu widzenia szkoły wyższej, w tym także pedagogów, psychologów, socjologów i organizatorów pracy, powinny być też różne instytucje i placówki pozaszkolnych działów edukacyjnych. Poświęcenie np. wielu prac dyplomowych zasadam i wynikom działania centrów edukacyjnych i innych zbliżonych instytucji OHP, powinno mieć częstsze niż dotychczas zastosowanie.
- j. Powrócę jeszcze do sukcesu i szans dochodzenia do owego sukcesu – w tym zaś przypadku dawcami powinni być i nauczyciele i naukowcy, ale i pracodawcy – Wprawdzie w firmach dawanie szansy nastęrcza szczególne trudności, jednak nie oznacza to, że szansy nie daje się.